

Biyçeşitlilik Nedir?

Bir bölgede bulunan mantar, mikroskopik canlı, bitki ve hayvan örnekleri o bölgenin biyolojik zenginliklerini oluşturur. Canlılar ihtiyaç duydukları maddeleri yaşadıkları ortamdan karşılarlar. Canlıların doğal olarak yaşamlarını sürdürdüğü alanlara **doğal yaşam** denir.

Zürafaların doğal yaşam alanı

Bir bölgede yaşayan canlıların çeşitlerinin sayıca zenginliğine **biyçeşitlilik** denir.

Ormanlardaki biyçeşitlilik

Denizlerdeki biyçeşitlilik

Biyçeşitliliği Etkileyen Faktörler

Biyçeşitliliği etkileyen önemli faktörler; iklim, sıcaklık, ışık ve su gibi cansız faktörlerdir. Bu faktörlerin elverişli olduğu bölgelerdeki biyçeşitlilik artar. Örneğin ormanlık alanlarda biyçeşitlilik fazladır, çünkü bu bölgelerin sahip olduğu iklim, sıcaklık ve besin gibi şartlar birçok canlı yaşamı için uygundur.

Amazon Ormanları dünyada biyçeşitliliğin en fazla olduğu yerdir.

Kutuplarda ve çöllerde ise biyçeşitlilik azdır, çünkü bu bölgelerin sahip olduğu özellikler birçok canlının yaşayabilmesi için uygun değildir.

Kutuplar

Çöller

Canlıların yaşam faaliyetlerini (beslenme, barınma vb.) en iyi şekilde gerçekleştirdiği yaşam alanlarına **habitat** denir.

Kanguruların habitatı Avustralya'dır.

Kutup ayılarının habitatı kutuplardır.

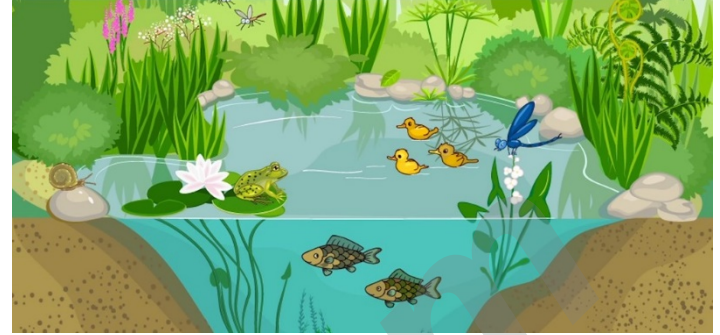

Kelaynak kuşlarının habitatı Bilecik'tir.

Denizli horozlarının habitatı Denizli'dir.

Belli bir bölgede canlı ve cansız çevrenin karşılıklı ilişkileri ile meydana gelen sistemler ise **ekosistem** olarak adlandırılır.

Göl ekosistemi

Türkiyede Biyoçeşitlilik

Ülkemiz, Asya ve Avrupa kıtaları arasında köprü görevi görmesi ve değişik iklim çeşitlerinin görülmesi sebebiyle biyoçeşitlilik bakımından Dünya'nın önde gelen ülkelerinden biridir. Doğal Hayatı Koruma Derneğinin 2017 verilerine göre ülkemizde karada ve suda yaşayan

- ✓ 160 çeşit memeli hayvan,
- ✓ 418 çeşit kuş,
- ✓ 120 çeşit sürüngen,
- ✓ 22 çeşit kurbağa ,
- ✓ 384 çeşit deniz balığı,
- ✓ 127 çeşit tatlı su balığı,

toplamda 1230 çeşit omurgalı hayvan bulunur.

Ayrıca ülkemizde 12 bine yakın da bitki bulunmaktadır. Hünnap,Ahlat,Üvez ve Mürdümük ülkemizin bazı biyolojik zenginlikleri olan bitkileridir.

ALİ UZUN - FEM BİLİMLERİ ÖĞRETMENİ

Bitki çeşitliliği açısından incelendiğinde Avrupa kıtasında 12.000 civarında bitki çeşidi bulunmaktadır. Bu da ülkemizin biyolojik çeşitliliğini anlamak için iyi bir veridir. Bir ülkedeki biyoçeşitlilik hem o ülkenin hem de Dünya'nın zenginliğidir.

Bioçeşitlilik, *ekosistemleri dengede tutar*. Bioçeşitliliğin korunması gezegenimizi yaşanabilir hâle getirir; sağlığınıza, çevremize ve ekonomimize destek sağlar.

Bioçeşitliliği Tehdit Eden Unsurlar

Doğal kaynakların *bilinçsiz kullanımı, aşırı avlanma, hızlı nüfus artışı, düzensiz sanayileşme, meraların tahrip edilmesi ve plansız kentleşme* bioçeşitliliği tehdit eden unsurlardır.

Doğal kaynakların bilinçsiz kullanımı bioçeşitliliği tehdit eden unsurlardandır.

Hızlı nüfus artışı bioçeşitliliği tehdit eden unsurlardandır.

Plansız kentleşme bioçeşitliliği tehdit eden unsurlardandır.

Düzensiz sanayileşme bioçeşitliliği tehdit eden unsurlardandır.

Bütün çevre sorunları yeryüzünde yaşayan tüm canlıları etkilemektedir. *Ormanların tahribatı, çevre kirliliği, çölleşme, erozyon gibi etkiler ekosistemleri olumsuz yönde etkilemektedir.*

Bioçeşitliliğin Azalması Nelere Sebep Olur?

Bioçeşitliliğin azalması;

- Canlı çeşitliliğinin azalmasına neden olur.
- Ekosistemlerin bozulmasına neden olur.
- Çevre kirliliğine sebep neden olur.
- İklim değişiklikleirne sebep olabilir.

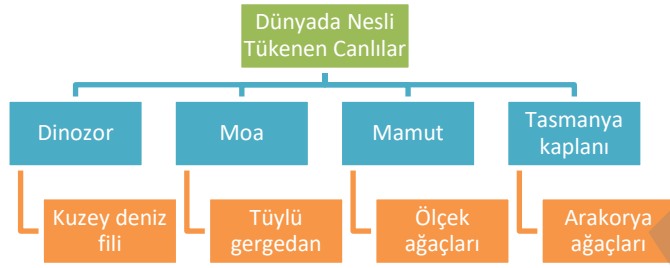
ALİ UZUN - FEN BİLİMLERİ ÖĞRETİMİ

Biyçeşitliliği tehdit eden insan kaynaklı bu süreç tersine çevrilmedikçe birçok mikroskobik canlı, mantar, bitki ve hayvan nesli tükenecektir. Bu canlıların yok olması ve bozulan ekosistemler; insanın temiz suya, temiz havaya ve sağlıklı gıdaya erişimini de olumsuz yönde etkileyecektir.

Dünyada Nesli Tükenen Canlılar

Fosilleri bulunan bu canlıların birçok çeşidinin olduğu bilinmektedir. Nesli tükenen bu canlıları bir daha görebilmemiz mümkün değildir. *Dinozor, moa ve mamutların yanı sıra Kaliforniya açıklarında yaşayan kuzey deniz fili, Tasmanya'da yaşayan keseli kurt, tüylü gergedan, Folkland Adalarının kurtları, ölçek ağaçları, iğne yapraklı kozalaklı arakorya ağaçları* günümüzde dünyada nesli tükenen canlı çeşitlerinden bazılarıdır.

Dünyada Nesli Tükenmekle Karşı Karşıya Olan Canlılar

Dünyada *bazı balina çeşitleri, orangutan, tepeli pelikan, gergedan, kutup ayısı, nehir yunusu, siyah çizgili albatros, leopar, Afrika fili, Amazon timsahı, panda, bengal kaplanı, pinokyo kurbağası, Yoda yarasası* nesilleri tükenme tehlikesi ile karşı karşıya kalan canlı türlerine örnektir.

● Orangutan

● Tepeli Pelikan

● Gergedan

● Kutup ayısı

● Nehir yunusu

● Siyah çizgili albatros

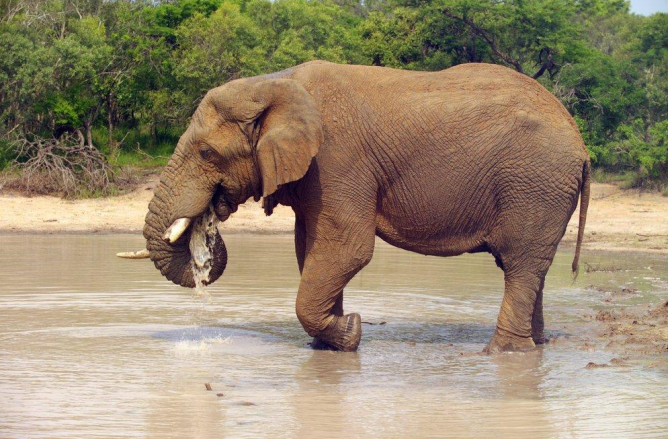
● Leopar

ALİ UZUN - FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENİ

● Afrika fili

● Amazon timsahı

● Panda

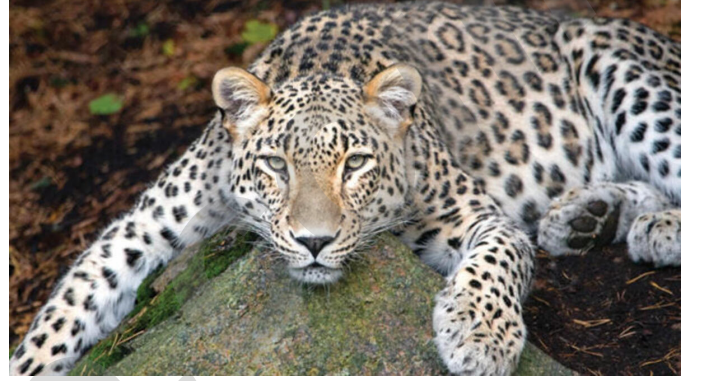
● Bengal kaplanı

Türkiyede Nesli Tükenen Canlılar

Dünyada olduğu gibi çeşitli faktörler sonucunda ülkemizde de bazı bitki ve hayvan çeşitleri yok olmuş veya yok olma tehlikesi altındadır. **Anadolu parsı, Asya fili, Afrika kaplanı, Hint fili, aslan, çitanın yanı sıra bazı geven ve Türk kayagülü bitki türleri** ülkemizde yaşamış ve nesli tükenmiş canlılardır.

● Anadolu Parsı

● Asya fili

● Afrika kaplanı

● Hint fili

● Aslan

● Çita

Türkiyede Nesli Tükenmekle Karşı Karşıya Olan Canlılar

● Ülkemizde nesli tükenme tehlikesi ile karşı karşıya olan hayvanlara **Akdeniz fokü, deniz kaplumbağası, tuş koyunu, alageyik, flamingo, boz ayı, turna, angut, kelaynak, engerek yılanı ve mersin balığı** örnektir.

● Akdeniz fokü

● Deniz kaplumbağası

● Flamingo

- Boz ayı

- Turna

- Angut

- Mersin Balığı

- Ülkemizde nesli tükenme tehlikesi ile karşı karşıya olan bitkiler ise **kardelen**, **siklamen**, **göl soğanı**, **yanar döner çiçeği**, **kara çiğdem**, **nergis** ve **şakayık** örnek verilebilir.

- Kardelen

- Siklamen

- Nergis

- Yanar döner çiçeği

ALİUZUN - FEMİLİMLERİ ÖĞRETİMİ

İNSTAGRAMDA BİZİ TAKİP EDİN

fenkusagi

Instagram

**Öğretmenler için
facebook
grubumuz**

**FEN
KUŞAĞI**

**Öğrenciler için
facebook
grubumuz**

**FEN
PINARI**

